

Kuin kaksi marjaa: Dania ja patsas.

Vesimelonitikkarit on välipala lasten mieleen.

Koh Sametin rannoilla oli mielin määrin tilaa harjoitella kärrynpyöriä.

Thaimaalaisessa kalastajakylässä

Äiti, kaksi tyttärtä ja mummi pitivät pidennetyn talviloman Thaimaan Mae Phimissä. Pienessä kylässä on valkoisia hiekkarantoja kilometritolkulla, mutta turisteja ei vielä nimeksikään.

Teksti ja kuvat: Ninarose Maoz

JO ENSIMMÄISENÄ lomapäivänä kuuluu kysymys: – Miksei me tulla tänne useammin?

Niinpä. Siinä on äidillä selittämistä. Lomakassan kartuttaminen vie aikansa, eivätkä koulu- ja työjärjestelytkään suju itsestään. Ja vaikka lapset ovat jo lomafiiliksisissä, on äiti vielä sekaisin lähtöä edeltävästä viikosta: kesävaatteiden etsimisestä, pakkaamisesta, laskujen setvimisestä, vara-avaimen viemisestä naapurisiin, auton vakuutuksen seisoittamisesta ja jääkaapin tyhjentämisestä. Lista tuntui olevan loputon.

Mutta täällä me nyt olemme – kosteanlämpöisessä eteläisen pallonpuoliskon ilta-päivässä, joka vaatii heittämään vaatteet ja huolet kauas pois. Kun tavarat on purettu ja uusi koti tutkittu, tulee se hetki, jota on kauas odotettu.

Uima-altaalle on vain parin minuutin kävelymatka ja tämän taipaleen tulemmme kulkemaan seuraavan kuukauden aikana monta kertaa. Naapuritalojen piholla kukkivat vä-

rikkäät kukat ja raa'at mangopuun hedelmät ojentuvat kadulle.

Lapset kirmaavat malttamattomina veteen, eikä heitä saa altaalta pois ennen iltahämää.

Thaimaan arkea

Kotikoulu alkaa heti tulopäivän jälkeisenä aamuna. Kun koulupäivät ovat säännöllisiä, voi joskus pidempien retkien vuoksi joutua. Haluamme saada arjen pyörimään mahdollisimman nopeasti, ilman neuvotte-
luja, että onko tänään koulupäivä vai ei. Pian huomaamme, että äiti-tytär -asetelma ei ole oppimisen kannalta se helpoin. Yhteenottoja tulee ja kirjat meinaavat välillä lentää jorpakoon. Auttaa, kun mummi toimii osan aikaa opettajana. Kerron kolmosluokkalaiselle, että kun kouluhommat on tehty, jää koko loppupäivä aikaa tehdä muita kivoja juttuja. Eskarilaiselle puuhavihkon täyttäminen taas maistuu niin joutuisasti, että pian joutuu

keksimään muuta tekemistä, että tehtäviä jäisi kotimaahankin.

Tytöistä on hauska kysellä, että kuinka paljon kello on nyt Suomessa. Heistä on mukava ajatella, että he ovat lähdössä jo rannalle, kun Suomessa vasta heräilläään.

Aluksi liikumme taksilla, mutta kun rohkeus alkaa kotikylän kiertämisen jälkeen karttua, otamme sivuvaunumopon käyttöön. Aluksi vaihdeskooteri, vasemman puolinen liikenne ja leveä kulkupeli hirvittävät kuskia, mutta lapset ovat innoissaan. Lopulta huristellaan sivuvaunulla paikkaan, kuin paikkaan. Mummin uskaltautuu kyytiin, sillä liikennettä ei maantiellä ole paljon. Kotimatalla täytämme mopon tavarakorin usein ihanista hedelmistä. Valitsemme hedelmäkaupan tiskiltä kilokaupalla pikkubanaaneja, mangoja, papaijaa ja lohikäärmehedelmiä eli pitahayaa. Kauppias kuorii ananaksen valmiiksi kauniin spiraalin muotoon ja kantaa hedelmät mopolle asti. Lopuksi hän antaa maistiaisista nashista, litsistä ja muista hedel-

- Kouluhommat alkoivat sujua paremmin, kun keksittiin, että äiti katsoo illalla läksyt Wilmasta, kirjoittaa ne lapulle pöydälle ja aamuvirkku kolmasluokkalainen aloittaa koulutehtävät saman tien.

Omatoimisuus palkittiin ja usein aamupalaan mennessä suurin osa läksyistä oli jo tehty.

Kun kaverit tulivat kylään, olivat uimapuvut aina matkassa. Etualalla 9-vuotias Tatu.

mistä, joiden nimi selviää vain thaiksi.

Lapsetkin nauttivat herkullisista hedelmistä ja syövät niitä mahat täyteen. Hedelmien inspiroimana pulpahtaa esiin myös esikoululaisen taiteellinen lahjakkuus, kun erilaiset hedelmät piirtyvät paperille.

Ei kotitöitä

Toisinaan pidetään kotipäivä. Se tarkoittaa pulikointia kotikylän uima-allasalueella. Allasalue on niin hyvä ja kätevä, että siellä voi viettää vaikka kokonaisen päivän. Tilaa löytyy niin varjosta ja kuin auringosta. Vie-reisessä ravintolassa on maistuvaa, kohtuuhintaista ruokaa. Ruokalista on niin laaja, että käymme syömässä siellä päivittäin tai tilaamme take awayta.

Ulkona syöminen ei vaadi Thaimaassa paksua lompakkoa. Hyvin varustellussa ruokakaupassa varsinkin länsimaiset elintarvikkeet ovat paikalliseen hintatasoon nähden niin kalliita, että ruoanlaitto kotona saattaa tulla helposti samanhintaiseksi tai jopa kalliimmaksi, kuin thaimaalainen ravintolapäivällinen. Ja kun lomalla ollaan, on kiva ottaa lomaa myös arjen rutiineista. Vaikka kokkaamisesta tykkääkin, on mukava välillä vain olla, istua lasten kanssa odottamassa ruokaa ja jutella siinä samalla. Tosin sen verran on päästävä kauhan varteen, että äiti lähtee kolmasluokkalaisten kanssa päivän kokkauskurssille. Siellä opimme laittamaan neljän ruokalajin thai-menu, joka sisältää kevätrullia, chicken satayta, hapanimeläkalaa ja punaista currya. Jälkiruoaksi napsitaan chompu-hedelmiä suoraan kokkikurssin emännän puutarhasta. Niiden nimi selviää googlettamalla malakanjambolaaniksi.

Aikuiset maistelevat thai-keittiön herkkua ennakoluulottomammin, mutta lapset

Helsinkiläisen Lämsän perheen lisäksi sivuvaunumopoon mahtuivat Tessa-vauvan rattaat ja tarvikkeet.

Rannalla oli aina hauskaa.
Kuvassa Danian (kesk) kaverit
Tatu ja Tara.

Nong Noochin kasvitieteellisessä puutarhassa Pattayalla oli hauskoja jättimäisiä leikkimuurahaisia. Jättimäinen alue voi olla liikaa jalkapatikalla kuljettavaksi, mutta bussikyydistä sen näkee helposti.

Tamnanparin vesipuisto Rayongissa oli yksi reissun kohokohtia. Vesiesterata oli rankka aikuisellekin, mutta lapset jaksoivat mennä sitä tuntikaupalla.

Pookin kokkikurssilla Mae Phimissä opittiin tekemään kevätrullia.

Kokkikurssin chicken satay-vartaat olivat herkkua.

Punainen curry valmistettiin itse alusta saakka curry-tahnaa myöten.

Tämä söpö koiranpentu leikki Ao Phain rannalla Koh Sametin saarella.

Kotikylämme Bali Residencen piha oli viihtyisä ja suomalaisen silmään eksoottinen.

Buddhalaismunkit osallistuivat kotikyläme ravintolan synttärjuhille ja nauttivat herkkuaterian maassa istuen.

Rotee eli banaani-pannukakut kondensoidulla maidolla ja suklaakastikkeella olivat meidän kaikkien herkkua.

valitsevat mieluiten mietoja makuja: paistettua riisiä ja kanaa tai melkeinpä thaimaalaisen kansallisruoan asemassa olevan pad thain, paistettuja nuudeleita kananamunan, vihannesten ja kanan kera.

En erityisemmin tykkää siitä, että kun istutaan perheenä ravintolassa, on jokainen kiinni omassa ruudussaan, mutta tässäkin lipsumme. Noin kerran viikossa pidämme nettipäivän. Asunnossamme ei ole kiinteää nettiyhteyttä, mutta ravintola tarjoaa ilmaisen wifin. Luvan kanssa saavat lapset istua ruudussa kiinni ja lähettää viestejä kavereilleen, kunnes ruokatilaus kannetaan pöytään. Myös koululle ja eskariin laitetaan kuvaterveisä ja matkatarinaa, jotka opettajat lukevat luokkatovereille.

Synttärarit munkkien kanssa

Eräänä päivänä kotikyläme ravintolan kaiuttimista kuuluu erilaista musiikkia: monotonista, mantran kuuloista laulanta. Oranssipukuiset buddhalaismunkit kiertävät ravintolaa ja pitävät rukouksiaan. Omistaja huomaa epärointimme ja huikkaa tulemaan peremmälle.

– Tänään on syntymäpäiväni ja myös ravintolan vuosipäivä. Pääsette maistamaan kanssamme oikeaa thai-ruokaa.

Munkit istuvat maassa omassa ryhmässään ja me länsimaalaisittain pöydän ääressä. Sympaattisen oloiset munkit syövät herkkuaterian ja jutustelevat omiaan. Lopuksi munkit järjestäytyvät lattialle riviin ja siunaavat synttärisankarin. Pappi kulkee ravintolan ympäri ja pirskottelee vettä ruokailijoiden päälle.

Lapsilla riittää toimituksessa ihmeteltävää. Samoin ruoassa. Olemme syöneet monenlaista thai-ruokaa, mutta nyt pöydässä on mausteisia bambunversoja, pieniä munakoisoja, pikkukurkkuja ja kypsennettyjä villivihanneksia.

Uskonto on muutenkin läsnä thaimaalaisten elämässä. Temppeleitä on pienelläkin paikkakunnalla useita ja ne loistavat kilpaa kultauksillaan. Jopa autoissa ja veneissä on pieni alttari, johon ripustetaan kukkaseppeleitä.

Kolmasluokkalaista hämmästyttää, että buddhalaislapsi voisi jo hänen ikäisenään asua temppelissä.

Päivät täyttyvät ohjelmasta kuin itseltään: käymme ruokaostoksilla, pesulassa tai mopokorjaamolle vaihtamassa lyhtyä. Usein tapaamme samalla paikkakunnalla lomailevan ystäväperheen rannalla tai kyläilemme puolin ja toisin.

Kun ilmat kuumenevat, eivätkä yölämpötilatkaan enää laske alle 30 asteen, pakkaamme muutaman päivän varusteet ja hyppäämme taksiin. Pian istumme laivassa, jonka keula osoittaa kohti vehreää Koh Sametin saarta. Kauniin Ao Phain rannan kohdalla lavataksi tiputtaa meidät kyydistä ja kävelemme loppumatkan rinkat selässä hotellimme. Se sijaitsee aivan rannan tuntumassa. Illan hämärtyessä tarjoilivat sytyttävät puihin lyhdyt ja kantavat pöydät ja tuolit rantahiekalle. Päivällinen päättyy tulishow'hun, joka saa lapset huutamaan ihastuksissaan.

Kotiinpaluu

Vaikka lomalla on ihanaa, kaikki loppuu aikanaan. Haikein mielin jätämme Thaimaan kodin taaksemme, mutta toisaalta lapset odottavat jo isän ja kavereiden näkemistä. Ja koulua! Kolmasluokkalainen pohtii lähtöä edeltävänä iltana, että häneltä menee varmasti ainakin tunti, kun hän kertoo koulussa kaikesta kokemaastaan. Arkeen on kiva palata, kun taskussa ovat ne muistot. •

VINKIT LOMAILUUN

- **Rantoja Mae Phimissä:** Coca Cola Beach noin 3 kilometriä Mae Phimistä. Kim's beach ja Phon beach, n. 8-10 kilometriä Mae Phimistä Ban Phen suuntaan
- **Mae Phimin kalaravintolat,** joihin paikalliset tulevat syömään Bangkokista asti
- **Tamnanparin vesipuisto Rayongissa** on hieno vierailukohde.
- **Viiden tunnin kokkikurssi** pienryhmässä Mae Phimissä maksaa noin 20 euroa hengeltä. Facebookissa ryhmä löytyy nimeltä Cook with Pook
- **Klaengin yötori tiistaisin** on eksoottinen kokemus väkimäärällään ja melullaan. Torilla myydään edullista katukeittiöruokaa ja sieltä voi hankkia kivoja pikkutuliaisia. Matka-aika noin 20 minuuttia autolla Mae Phimistä.
- **Koh Samet**
Yövyimme Ao Phain rannalla sijaitsevassa, siistissä Samed Villassa, jossa on myös isoja, kaksiosaisia perhehuoneita, joihin mahtuu isompikin perhe. Hotellilla on oma, siisti ranta ja hyvätasoinen, kohtuuhintainen ravintola. www.samedvilla.com
Hinnat alkaen noin 50 euroa/huone.
- **Pattaya**
Nong Noochin kasvitieteellinen puutarha on Kaakkois-Aasian suurin.
- **Bangkok**
Lasten lempparikahvila Mr. Jones' Orphanage'ssa istutaan junaratojen alla ja syödään ihania kakkuja nallekarhujen kanssa. www.mrjonesinternational.com
- **Hieman luksusta:** afternoon tea perinteikkäissä 1800-luvun lopulla rakennetun Mandarin Oriental -hotellin Author's lounge'ssa on elämys. Siistiä asua vaaditaan niin aikuisilta kuin lapsilta. Paikkavaraus suositeltava. Noin 40 euroa/henkilö sisältäen teen ja kolmikerroksisen tarjottimen suolaiset ja makeat antimet. www.mandarinoriental.com

Matkan kohokohdat

Banaaniveneajelu, vesipuiston esterata.
Dania, 9 v.

Banaaniveneajelu, jäätelön syönti,
hienot kalat snorklausretkellä.
Eden, 7 v.

Vierailu päiväkodissa, afternoon tean hienot
leivokset Mandarin Oriental -hotellissa
Bangkokissa.
Maire Koponen, 62 v.

Info

Yli kuukauden pituiselle matkalle viisumi täytyy hankkia etukäteen Thaimaan suurlähetystöstä Helsingistä. www.thaiembassy.org

Rahayksikkö on Thai baht. 100 bahtia = n. 2,50 euroa.

Thaimaassa puhutaan maan virallisen kielen thain lisäksi monia heimokieliä.

Selvitä rokotustarpeet hyvissä ajoin etukäteen. www.rokote.fi

Finnair lentää suoria lentoja Bangkokiin. Lentoaika on 9 h 45 minuuttia. Lasten liput alkaen noin 550 euroa, aikuisten liput alkaen noin 600 euroa.

Laem Mae Phim sijaitsee Rayongin maakunnassa noin 200 kilometriä Bangkokista. Matka Bangkokin lentoasemalta kestää noin 2,5-3 tuntia taksilla. Taksi maksaa noin 60-70 euroa.

Paikkakunta on pieni entinen kalastajakylä, jossa lomailee paikallisia ja pohjoismaisia turisteja. Peruspalvelut, kuten pieniä ravintoloita, ruokakauppoja, hotelleja ja klinikka löytyy Mae Phimistä, mutta isommille ruokaostoksille täytyy lähteä kauemmaksi esimerkiksi Klaengin kaupunkiin.

Mae Phimin rannan sanotaan olevan yksi manteerien hienoimmista rannoista.

Koh Sametin saari sijaitsee noin 45 minuutin lauttamatkan tai 20 minuutin moottorivenematkan päässä Ban Phen satamasta.

Hintoja Mae Phimissä:

- lasten annos fried rice chicken 40 B=1 euro
- jäätelötuutti 20 B=0,50 euroa
- aikuisen annos vihreää currya 120 B= 3 euroa
- skootterin tankkaus 50 B= 1,20 euroa
- skootterivuokra 1700 B/viikko= 42 euroa
- Kahden makuuhuoneen talon vuokra oli 1050 euroa/kuukausi sisältäen veden. Sähkö veloitetaan useimmiten mittarin mukaan ja siitä kertyy kuumana aikana helposti useita kymmeniä euroja kuussa. Vuokrahinnat vaihtelevat sijainnin ja sesongin mukaan.

Vinkki:

Thaimaassa kannattaa avata prepaid-liittymä. Sen voi tehdä esimerkiksi Seven Eleven-kaupassa. Varaa passi mukaan! Liittymämaksu on noin 100 bahtin (n. 2,50 euroa) luokkaa. Soittaminen prepaid-liittymällä on edullista soittaa ja surffata netissä Thaimaassa ja kohtuuhintaista soittaa myös ulkomaille. Suomalaisen operaattorien roaminghinnat ovat pilvissä.

Kun isommilla lapsilla oli oppitunti, pienten lasten askarteluhetkessä väritettiin kuvia.

Vierailu slummilasten päiväkodissa

LOINEN KILJUNTA kuuluu Agape Homen päiväkodista, kun parikymmentä lasta ryntää tervehtimään vieraita. Täällä ei ujostella ja heti, kun istuudumme, täyttyy jokaisen syli lapsista. 7-vuotiaan Edenin syliin kapuaa tyttö, joka on melkein yhtä iso, kuin hän itse.

Aamuohjelmaan kuuluu englanninkielisiä lauluja suomalaisten **Anna-Leena** ja **Sami Puurulan** johdolla. Sitten ryhmä jakaantuu kahteen ja isommat lapset lähtevät opiskelemaan toiseen huoneeseen. Pienemmät juosta vilistävät ympyrää.

– Pihaa ei ole, eikä lähistöllä ole puistoa tai muuta turvallista aluetta, jossa voisimme ulkoilla. Se on harmi, miettii Sami Puurula.

Seuraavaksi on vuorossa ruokailu. Dania ja Eden pääsevät jakamaan nuudeliannoksen lattialla istuville lapsille. Lopuksi he istuutuvat itse ruokailemaan lasten kanssa.

– Tosi hyvää ruokaa, sanovat lapset yhdestä suusta.

Ruoan on valmistanut päiväkodista vastuussa oleva paikallinen aviopari Oi ja Chuan. Pienessä keittiössä hoidetaan ruokahuolto 50 lapselle.

Vaikka suomalaisen silmään tilat ja välineet ovat yksinkertaiset, on Agape Home hieno ja turvallinen päiväkotikoti. Sinne pääsevät myös slummien lapset, joilla ei muuten olisi mahdollisuutta varhaiskasvatukseen. Joidenkin lasten äidit ovat baareissa töissä, toiset ovat muuten köyhistä oloista. Joskus joku lapsi unohdetaan hakea ajoissa.

Kokkolasta Pattayalle muuttaneet Puurulat kertovat, että usein kasvatus aloitetaan ihan alusta.

– Päiväkodissa opetetaan, ettei toisen repusta viedä eväitä. Kaikille se ei ole itsessään selvää. Lisäksi lapsia opetetaan kiittämään ja kunnioittamaan vanhempia ihmisiä. Se on tärkeää, sillä koulussa on luvassa kurinpalautusta, jos lapsella ei ole hyvät käytöstavat.

Ruohonjuuritason työ tuottaa tulosta. Lapset jatkavat kouluun ja isoimmat Agapessa opintiansa aloittaneet lapset ovat nyt jo lukioissa tai korkeakouluissa.

GRACE on amerikkalainen, ihmiskauppaa ehkäisevää työtä tekevä, kristillinen järjestö, joka toimii Pattayalla. •

Lisätietoja, vierailut: Sami Puurula
sami.puurula@globalreliefassociation.com

Anna-Leena, Dania ja Eden jakavat ruokaa lounastunnilla.

Kannattaa lähteä

NAAPUREIDEN PATIOILLA istuu iltaa oululainen Niskasten perhe. He ovat olleet Mae Phimissä jo pari kuukautta ja nyt alkaa olla aika pakata tavarat. Perhe on reissannut Thaimaassa melkein joka vuosi, eri puolilla Thaimaata, mutta tänä vuonna matka ollut erilainen, sillä perhe on juuri hankkinut oman tukikohdan Mae Phimin Bali Residence-lomakylästä.

– Suunnittelimme pitkään hiukan pidempää reissua pois Suomen talvesta. Kävimme viime vuonna katsastamassa paikkoja ja päädyimme Mae Phimiin. Oman talon osto ei ollut mielessä, mutta asiat vain loksahdivat niin, että hankimme täältä Thaimaan kodin, kertoo **Harri Niskanen**.

Kun vanhemmat saivat työasiat järjestyseen niin, että he hoitaisivat iltaisin yhteyksiä sähköpostitse ja WhatsAppin kautta Suomeen ja lapset, 12-vuotias Valtteri ja 8-vuotias Ella pääsisivät Mae Phimin ruotsalaiseen kouluun, ei enää emmitty. Suomea äidinkielenään puhuvat lapset selvisivät ruotsalaisessa koulussa hyvin englannillakin. He kävivät koulua parina päivänä viikossa ja etenivät luokassa omatoimisesti omissa läksyissään. Tavallisten kouluaineiden lisäksi he oppivat lisäksi paljon thai-kulttuurista. Koulussa harjoiteltiin thaimaalaisia kansantansseja ja luokan kanssa käytiin tempelivierailulla.

Silloin kun perhe ei ollut reissussa, alkoi koulupäivä kello 9.15. Tuolloin lapset tulivat reppujensa kanssa patiolle ja istuivat tekemässä läksyjä tuulettimen alla.

Perhe päätti, että perillä ei levittäisi laakereilla, vaan uutta Thaimaan kotia pidettäisiin tukikohtana, josta matkustettaisiin muualle. Seinäkalenteriin tehtiin alustava reissusuunnitelma ja kahden kuu-

Oululaisten Niskasten patio toimi myös perheen lasten koulutilana.

kauden aikana tulivat tutuksi muun muassa Koh Changin ja Koh Sametin saaret.

– Lapsilla on ollut välillä koti-ikävä. He kaipaavat kavereita, mutta muuten he ovat viihtyneet loistavasti, kertoo **Petra Niskanen**.

– Ensi vuonna tullaan sitten songkramiksi, muistuttaa Valtteri.

– Ja ollaan ainakin kuukausi, hihkaisee Ella.

Vanhemmat nyökkäilevät. Jos hyvin käy, tulevat Niskasets ensi vuonna uudestaan huhtikuussa ja osallistuvat thaimaalaisten tärkeimmän juhlan, uuden vuoden viettoon. Se on veden juhla, jolloin koko maa muuttuu yhdeksi suureksi vesisotatantareeksi. •

Niskasten vinkit

- **Thaimaa sopii hyvin** lapsiperheen lomailuun. Ruoka on hyvää ja aiheuttaa harvalla oireita. Thaimaalaiset ovat ystävällisiä ja tykkäävät lapsista. Matkustaessa näkee ja oppii – myös arvostamaan sitä, mikä kotona on hyvää. Ruokakaupassa saattaa olla pinnasänky, jossa jokatellee pieni vauva. Päiväkoteja on vähän ja lapset kulkevat vanhempien mukana.
- **Kannattaa tehdä lapsille** tarkka viikkokohdainen lukujärjestys jo kotona yhteistyössä

opettajien kanssa. Matkan aikana teimme viikkokohtaisesta lukujärjestyksestä päiväkohtaisen omien reissujen ja edistymisen mukaan.

- **Matkustaminen ei tule välttämättä** paljon kotona oloa kalliimmaksi. Elämä Thaimaassa on edullista, Mae Phimissä vielä edullisempaa, kuin isommissa turistipaikoissa, kuten esimerkiksi Phuketissa. Säästää voi esimerkiksi auton seisonstavakuutuksessa. Oman kodin voi vuokrata kalustettuna matkan ajaksi esimerkiksi

remonttia paossa olevalle perheelle, jonka voi löytää vaikkapa netin kautta.

- **Mae Phim sopii** omatoimiselle matkailijalle, joka haluaa ottaa asioista selvää. Turistit ovat löytäneet Mae Phimin vasta viime vuosina, eikä retki- ja matkatoimistoja ole kadun varrella samalla lailla, kuin isommissa paikoissa.